

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): itsébaï
Arrieta: intsebaï, **arākala*
Bakio: untsébaï, intsebaï
Bermeo: otsikára, intsebaï
Berriz: itséba^v
Bolibar: *šárpile*, **eβái*
Busturia: arākala
Dima: arākal, **eβáyi*
Elantxobe: arākala, ébaï
Elorrio: ébaï
Errigoiti: épaï, **arākala*
Etxebarri: astíle
Etxebarria: šartáðurá
Gamiz-Fika: itsabí
Getxo: itsúeβayi
Gizaburuaga: itsébaï, intsebaï
Ibarruri (Muxika): itšébaï
Kortezubi: intsebaï
Larrabetzu: espanaštíletu, **eβayi*
Laukiz: itsebaýi
Leioa: itsébaï
Lekeitio: entsébaï
Lemoa: eβáyi
Lemoiz: yrjéta, **itsebaýi*
Mañaria: eβái, **itsebaýi*
Mendata: otsikera (?)
Mungia: itsebaï
Ondarroa: itsébaï
Orozko: eβáyi, **eβákune*
Otxandio: itsébaï
Sondika: itsébaï
Zaratamo: eβáyi
Zeanuri: eβáyi
Zeberio: urébaï
Zollo (Arrankudiaga): yrjéta, **eβayi*
Zornotza: itsébaï

Araba

Aramaio: ébeï, ítsebeï

Gipuzkoa

Aia: sařtatú
Amezqueta: itsátsí, étén
Andoain: pítsatú, sařtatú
Araoz (Oñati): étén, **itsebaï*
Arrasate: itsébaï
Arroa (Zestoa): étén, sařtáu
Asteasu: sařtatú, éténák (mark.), **pítsatu*

Ataun: sařtatú, sařtauta (mark.)
Azkoitia: pítsau, **étén*
Azpeitia: étén, sařtáu
Beasain: sařtatú, étén
Beizama: pítsatú, sařtatú
Bergara: itsebaï
Deba: étén, pítsáu, **šařtáu*
Donostia: étén, sařtatú (mark.), ísasík (mark.), **eβákidda* (mark.)
Eibar: étén
Elduain: sařtatú, ítsatsittú, **pítsatú*
Elgoibar: sařtáu
Errezil: étén, pítsatú, sařtáu
Ezkio-Itsaso: pítsáu, étén, ísausí
Getaria: pítsatú^a, pítsáðurák (mark.), sařtáðurá
Hernani: sařtatú
Hondarribia: artesí, eβaki
Ikaztegieta: étén, pítsatú, sařtatú, **eβáki*
Lasarte-Oria: étén, sařtatú, **eβaki*
Legazpi: itsá:tsí, itsátsík (mark.), étén
Leintz Gatzaga: itsébaï, étén
Mendaro: étén, šartá:; sařtáđiá (mark.)
Oiartzun: sařtatú
Oñati: étén
Orexa: pítsatú
Orio: étén, sařtatú
Pasaia: sařtatú, íríkí, artesítú
Tolosa: pítsatú, sařtatú, étén
Urretxu: pítsátwin, pítsáu ín, pítsáu éjn, **sařtáu*
Zegama: sařtauta (mark.), **étén*, **pítsatú*, **isáusí*

Nafarroako Foru Komunitatea

Aburregaina / Aburrea Alta: aréjla
Alkotz: léřtu
Aniz: piyétu, pikétu
Arbizu: úberák (mark.), léřtu, sáβaldú, irékita
Beruete: léřtó, ártesé
Donamaria: léřtu
Dorrao / Torrano: ertésí, léřtu, **sařtatú*
Erratzu: piketú, arájlđu
Etxalar: léřtu, arájlđo, arájlđo
Etxaleku: léřtú
Etxarri (Larraun): léřtu, **sařtatú*
Eugi: léřtwik (mark.), arájlđwik (mark.)
Ezkurra: sařtatú, lastú, léřtu
Gaintza: artesítú, artesítú, itšaší

Goizueta: sařtatú
Igoa: léřtú, léřtó, **sařtatú*
Jaurrieta: arájlđra
Leitza: le:řtú, sařtatú, itsátsie (mark.)
Lekaroz: pikétu, aráslátu
Luzaide / Valcarlos: šakárřtu
Mezkiritz: arájlđu, eréki
Oderitz: ítsasí, sařtatú
Suarbe: leřtúre, arájlđu
Sunbilla: léřtu
Urdiain: isásijék (mark.)
Zilbeti: šakále (mark.), eđéki
Zugarramurdi: arájlđúak (mark.), erékiay (mark.)

Lapurdi

Ahetze: sařtatú, **pikátu*, **šakájla* (mark.)
Arrangoitze: pikátu
Azkaine: sařtátuak (mark.)
Bardoze: sérnatja (mark.)
Beskoitze: zéřsatu, **piko*
Donibane Lohizune: sařtatú, arájlđu
Hazparne: píkatu, **aréjlđu*
Hendaia: sařtatú
Itsasu: pikó, arájlđdu
Makea: pikátu, uRáko, **piko*, **šáko*
Mugerre: pikatúja (mark.)
Sara: pikatúia (mark.)
Senpere: pikátu, **arájlđu*
Urketa: píkhátuja (mark.)
Uztaritze: arájlđúra, **piko*

Nafarroa Beherea

Aldude: leerđurá, **arájl*
Arboti: erdirwak (mark.), píkatjak (mark.)
Armendaritze: pikáta
Arnegi: arájlđúra, **pikátu*
Arrueta: píkatíak^k (mark.), píkatójk (mark.)
Baigorri: pikatjak (mark.), sařrtu
Bastida: uRátu, phíko
Behorlegi: arájlđia (mark.), píkatu
Bidarrai: arájlđa, píko
Ezterenzubi: pikátu
Gamarte: pikátu
Garrúze:
Irisarri: píko
Izturitze: pikhátu
Jutsi: pikatu
Landibarre: píkatu

Larzabale: pikhatja (mark.)
Uharte Garazi: arájlđdu

Zuberoa

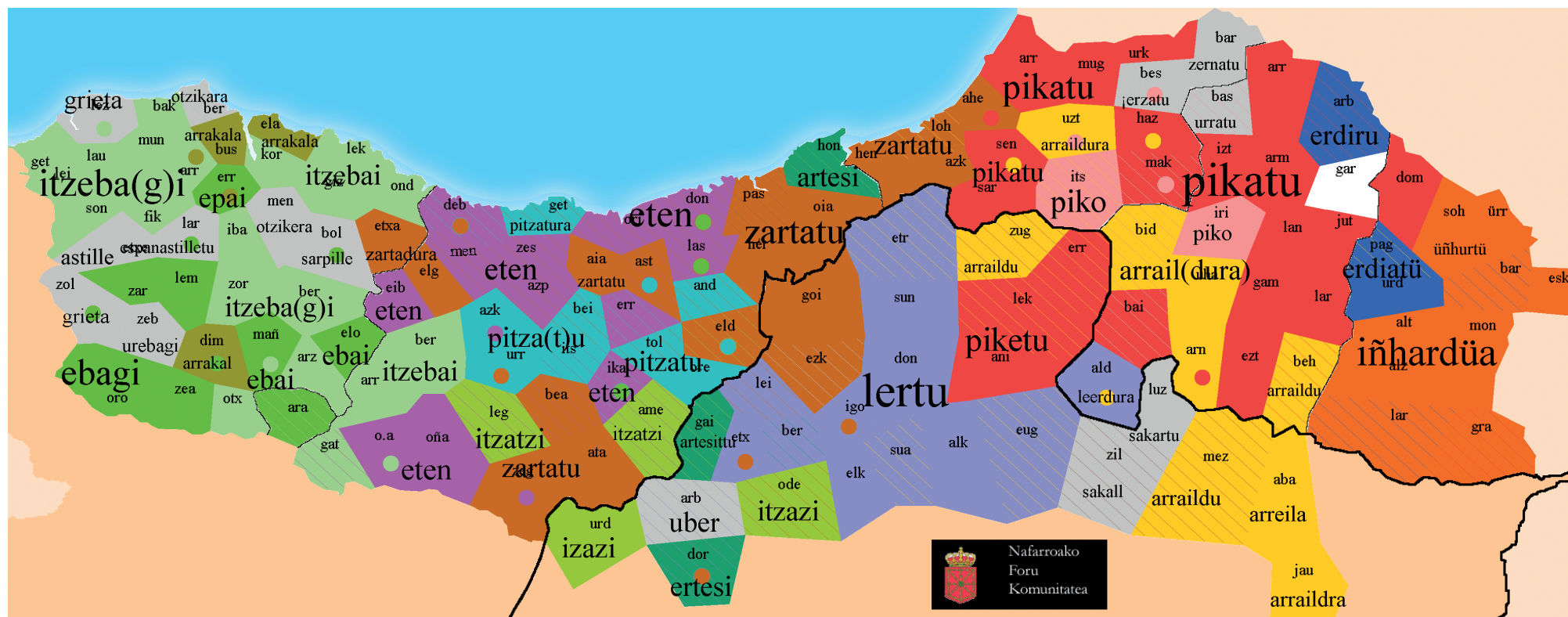
Altzai: inhardyá (mark.), inhartýk (mark.)
Altzürükü: yhárdyá (mark.), yhářtýk (mark.)
Barkoxe: inhárdyá (mark.), inhářty , erdiáty
Domintxaine: phíkaty
Eskiula: inhérdyá (mark.), inhéřty
Lorraine: inhardyá (mark.), erdíó
Montori: inhářtýk (mark.)
Pagola: erdiáty, arájlđty
Santa Grazi: inharđyá, inhářty, pikhátý, zertsátý
Sohüta: ýnhyřtýk (mark.)
Urđinarbe: erdiatýk (mark.)
Ürrüstoi: inhyřđyá (mark.)

Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Ahetze (L): **šakájla* (mark.)
Arbizu (N): irékita
Donostia (G): ísasík (mark.)
Errezil (G): sařtatú
Ezkio-Itsaso (G): ísausí
Ezkurra (N): léřtu
Ikaztegieta (G): sařtatú
Leitza (N): itsátsie (mark.)
Pasaia (G): artesítú
Santa Grazi (Z): zertsátý
Tolosa (G): étén
Zegama (G): **pítsatú*, **isáusí*

2096. Mapa: grieta, cortadura / gerçure / split, cut

GALDERA: 58370 ALEANR: XI, 1508; ALEANR: 188

	itzeba(g)i
	i(t)zazi
	ebaki / ebagi
	arrail(dura)
	arrakal(a)
	p(h)iko
	pikatu
	eten
	pitzadura
	zartadura
	leerdura
	erdi(r)u
	artesi
	iñhardü
	ereki
	bestelakoak

- Hotzak eraginda azalean, ezpainetan, bereziki, izan daitekeen eten ez oso sakonaren izena galdetu da.

- Zauria sendatzeko zer erabiltzen zen jaso da herri batzuetan. Eibarren: *Sebua eman ero ollo gantza ero...* Oresan: *Esne gañaakiñ iurtzitze gendun, esnegañak nola manteka eukitze baituun...* Ardiñ errapeko izardia oben-obena izate a, berriz, *zuk ebaki bat itten baezu eskuun, jezten ai dala, seittun sendatze a, ardiñ errapeko izardia, bai, ardi jezteko denboan, seittun sendatzen tzan.* Bardozen: *Esnegaina emaiten zen leuntzeko, gain gizen hua, krema hak ezitzen ziin biziki.*

- Galdera honetan jaso diren zenbait erantzun 32140 'grieta de la pared / lézarde' galderan ere jaso dira. Oñatin, esaterako, "etén" izan da bietan bildutako erantzuna.

- 71110 'herida / blessure' galderan emandako erantzun zenbait ere jaso dira 58370 galdera honetan. Itsasun, adibidez, 71110an "pikó" izan da jasotako hirugarren erantzuna eta 58370an lehenengoa; Irisarrin, 71110an bigarren erantzun "píko" bildu da eta 58370an lehenengo.

- **Bestelakoak:** jertzatü (Santa Grazi), jertzatu (Beskoitze), astille (Etxebarri), espanastilletu (Larrabetzu), grieta (Zollo, Lemoiz), laztu (Ezkurra), otzikara (Bermeo), otzikera (Mendata), sakaila (Ahetze), sakalle (Zilbeti), sakartu (Luzaide), sako (Makea), sarpille (Bolibar), uber (Arbizu), urebagi (Zeberio), urrako (Makea), urratu (Bastida), zabaldu (Arbizu), zaurtu (Baigorri), zernatia (Bardoze).

Azkoitia: "Ezpáñek eténda zeuzkeát" *esáte á, baño guk "eténa" géyo billátze deu. "Eténa" léno géyo esáte zitzekón 'a la hernia'.*

Legazpi: *Lúrre re leórrakín da etétzen danén, "itzátzik" esáten deu.*

Hernani: [sendatzeko] *pixakiñ e... norbee, pix iñ da...*

Beruete: *Éskután "ártesík ein tzazkió", "dénak artésitu zazkió", ótzakín, ezpáñen e báí.*

Hazparne: ["mañddo"az] *Bikez eta tapatzen ginitin... erien artian.*